

nerodnosti. Ganotje se ga je polaščalo, ko jo je videl v novem odelu hofartne mestjanke. Vedel je kakor prej, da je prav tiste rasti in se ni omazala, dasi je bila čednejša ona daljna, prigrustna.

»Kje pa nočuješ, odkar ne hodiš več v hleve?« je vprašal čez čas.

»Doma,« je oživela in pripovedovala o poti z Brda mimo ribnika in po močadi navzgor do treh brez, od brez čez brdo in po košenini navprek pod Belo.

Videl je pot, ki jo je risala. Občutil jo je kakor skrivnostno doživetje. Še skrivnostneje je čutil, da mu je žena zoprna in prijetna; trpel je:

»Gertrudo sladko sem utrpel. Strašno sem izgubil. Prase v svili mi je dal nenavidni jahač, da bi mi žalost usopila.«

Nov gnus mu je zagrabil v živce in je velel trdo:

»Poberi zdaj cape in pojdi.«

Šla je. Še ji je vzdajal, naj pride po kruha, ko bo lačna. Ko je bila odšla, je ugasnil gnus v njem in je spet pomiloval:

»Ščene. Človeških oči ne prenese. Po kruh je ne bo, preveč se boji. Pa saj bi ga ji tudi dajati ne imel. Danes še, jutri ve Abdiya.« Obšla ga je stara blodna tegoba. In še iz vremena mu je ležalo na razboljenih živcih. Vino se mu je gabilo, knjiga s snago žene in moža v zadnji sli je rastla strašno vanj. Potem je strastno odgrnil po veliki nečisti Babilonki in se razvnel v strašno besedo:

»Svinja z Bele, vzdajem ti mir. Tebi pa vzdajem lajno in smrad, Judita Strmol-ska.« — — —

Žena z Bele je bila prešla grajsko vežo. Vrtar je pozabil suniti z nogo za njo, ko jo je videl v novi obleki. Tem bridkeje je sodil bogovcu:

»Lutrovec, svinje jemlje v grad.«

Pred uro je prinesel sel pismo za bogovca. Vrtar ga je bil spravil. Zdaj se je domislil, da bi ga oddal. Pa se je spomnil svojega sina, ki sta mu ga grajska šolala v Ljubljani. Deček je bil prišel na počitnice. Na vrtu je nastavljal ptičem. Oče ga je poklical.

»Praviš, da že znaš bukovski. Daj, hlapčič, pokaži, če je res. Tole pismo preberi.«

Hlapčič se je bridko prestrašil. List mu je drhtel v roki.

»Ne bereš, ne veš?« je videl oče.

»Berem po tiho,« je ginil deček.

»Pa razumeš?«

Deček je trpel. Potem se mu je zjasnilo v licu in je povedal:

»O Luki Knaflju pišejo ...«

»Da se bo vrnil?«

»Da pride domov,« je ugibal in verjel začetnik.

»Daj sem,« je stegnil oče roko po pismu.

»Tega veselja za božič naj nima.«

»Oče,« je tedaj vzkliknil deček, »saj ni pisano, da se vrne. Pisano je, da je umrl.« Vrtar je živahno planil.

»Lej ga, bukovskega. Dobro si prebral. Nesi, hlapčič, nesi ubogemu očetu žalostno pismo. Potrkaj na vrata in lepo pozdravi, da vzdaješ mir, pa povej: Pismo od gospoda sina, gospod bogovec; piše, da je umrl.«

»Pismo od gospoda sina; piše, da je umrl.« Ali ne morda tudi iz bodilja?

Iz bodilja ...

2.

»Regens et contionator, leugest, leugest,« se je krčilo bogovcu očetno sree. A verjel je vendar, da je Luka Knafelj umrl, da je lepo umrl, da so ga s poslednjim oljem mazilili, zaduštvu opravili za njim, njegov grob blagoslovili in še njegovo zadnjo željo spolnili, pisali očetu in sporočili, kakor je želel in povedal: »Oče! Umiram. Strašno mi je hudo po Tebi. Oče! Pri zveličanju moje uboge rajne matere